

Aan de leden van de gemeenteraad Waalre

Uw brief van

Uw kenmerk

Behandelaar

M. van der Velden

Onderwerp

Basisvaardigheden/volwassenen
educatie

Ons kenmerk

Datum

VERZONDEN 21 JAN. 2026

Geachte leden van de raad,

Volgens de Wet Educatie en Beroepsonderwijs (hierna: WEB) zijn gemeenten verantwoordelijk voor het organiseren van educatie voor inwoners met beperkte taal-, reken-, en/of digitale vaardigheden van 18 jaar en ouder die niet inburgeringsplichtig zijn. Het Rijk stelt hiervoor elk jaar middelen beschikbaar. Om deze WEB-middelen in te kunnen zetten dient er een regionaal educatief programma te zijn waarin de regionale doelen en aanpak zijn opgenomen. Gemeente Eindhoven is contactgemeente voor het faciliteren van het volwassenenonderwijs. Zij faciliteren het volwassenenonderwijs in de WEB-regio Zuidoost-Brabant voor 14 gemeenten.

Middels deze raadsbrief informeren we u over het nieuwe Regionaal Educatief Programma 2026-2029. Daarnaast informeren wij u over twee unieke projecten/samenwerkingen:

de nieuwe samenwerking met Summa in een publiek-publieke samenwerking per 1 januari 2026 de verlenging van de Werkgeversaankpak Nederlands voor internationale medewerkers.

Regionaal Educatief Programma 2026-2029

Het huidige Regionaal Educatief Programma (hierna: REP) loopt af per 1 januari 2026. Samen met de regiogemeenten is een nieuw programma ontwikkeld voor de periode 2026-2029 (zie bijlage 1). Met dit nieuwe programma bouwen we voort op wat we hebben bereikt en geleerd tijdens de looptijd van het vorige programma: Een integrale aanpak van laaggeletterdheid 2021-2025'. In deze periode hebben we elk jaar meer inwoners met lage basisvaardigheden bereikt en impact gemaakt met onze educatietrajecten. We hebben geleerd dat we inwoners in een kwetsbare positie het beste kunnen bereiken via werk en een integrale aanpak binnen het sociaal domein. Daarom leggen we hierop de focus in het nieuwe programma.

Publiek-publieke samenwerking Volwassenenonderwijs Zuidoost-Brabant

Summa/Taalkracht (hierna: Summa) is al jaren onze vaste partner voor aanbod basisvaardigheden. De huidige contractperiode met Summa liep eind 2025 af. Omdat we langdurig commitment met deze belangrijke partner in de regio aan willen gaan

en niet iedere paar jaar opnieuw willen aanbesteden hebben we het volwassenenonderwijs anders georganiseerd.

We zetten de samenwerking volwassenenonderwijs met Summa langdurig voort
Uit wetenschappelijk onderzoek van Prof. Dr. Maurice de Greef is gebleken dat een vaste en betere infrastructuur voor basisvaardigheden meer rendement oplevert. Langdurige samenwerking heeft een positieve invloed op het aantal mensen met Nederlands als eerste taal (NT1) dat deelneemt aan het volwassenenonderwijs. Een aanbesteding is risicovol voor deze vaste infrastructuur. We hebben daarom met Summa een Samenwerkingsovereenkomst Publiek-publieke samenwerking volwassenenonderwijs Zuidoost-Brabant ondertekend. Binnen een Publiek-publieke samenwerking worden openbare taken gezamenlijk uitgevoerd gericht op realisatie van gemeenschappelijke doelstellingen (in dit geval gericht op versterken van basisvaardigheden). Dit is een wettelijke uitzondering op de aanbestedingsplicht en voor ons momenteel de meest optimale vorm om het volwassenenonderwijs met Summa te organiseren. De tevredenheid over Summa is groot. De onderwijsinstelling voldoet aan alle kwaliteitseisen en is een proactieve samenwerkingspartner in de regio. Wel is er sprake van een wachtlijst bij Taalkracht. Met de werkgeversaankpak (zie verderop in deze brief) zorgen we voor drukverlichting op de wachtlijst.

In de samenwerkingsovereenkomst staan de rechten en plichten van beide partijen opgenomen. Dit helpt voor het nakomen van afspraken en bij verschil van mening. Natuurlijk hopen we op een duurzame positieve samenwerking, maar in de samenwerkingsovereenkomst zijn ook zaken vastgelegd voor eventuele momenten waarop we het niet eens zijn, of voor het moment waarop wet- en regelgeving wijzigt. Er staat in hoe we gaan samenwerken, welke kwaliteitseisen we aan elkaar stellen, welke prijs- en looncompensatie er is afgesproken en wie welk mandaat heeft. Bij dwingendrechtelijke redenen hebben beide partijen het recht om de overeenkomst met onmiddellijke ingang te ontbinden. Daarnaast hebben beide partijen de mogelijkheid om de overeenkomst tussentijds te beëindigen met een opzegtermijn van één jaar.

Draagvlak in de regio

Alle gemeenten in de WEB-regio Zuidoost-Brabant (waaronder gemeente Waalre) hebben ingestemd met het nieuwe Regionaal Educatief Programma 2026-2029 en met het aangaan van een langdurige Publiek-publieke samenwerking volwassenenonderwijs met Summa.

Verlenging Werkgeversaankpak Nederlands voor internationale medewerkers

In het beleid vanuit Eindhoven is de volgende ambitie opgenomen: *'We willen dat internationals echt onderdeel van onze samenleving worden, zich thuis voelen, en ook een actieve bijdrage leveren aan de stad. Het leren van de Nederlandse taal is daarbij van belang. Werkgevers hebben hier een grote verantwoordelijkheid in. We maken afspraken met het bedrijfsleven over het geven van taallessen aan hun medewerkers, zodat onze voorzieningen primair beschikbaar blijven voor inwoners die het zelf niet kunnen betalen.'*

Het afgelopen jaar hebben gemeenten, taalaanbieders en werkgevers met de Werkgeversaanpak Nederlands voor internationale medewerkers de krachten gebundeld om te komen tot een specifiek taalaanbod voor internationale medewerkers en hun inkomensafhankelijke partners wat zij (zoveel mogelijk) onder werktijd kunnen volgen. Dit aanbod wordt in eerste instantie bekostigd door de gemeente maar doel is dat werkgevers dit uiteindelijk zelf gaan faciliteren en bekostigen. Werkgevers tekenen hiervoor een intentieverklaring.

Stand van zaken

De werkgeversaanpak loopt met meer dan 60 deelnemende bedrijven en meer dan 800 deelnemende medewerkers goed. De meeste werkgevers zijn kortgeleden gestart en het kost tijd om te leren wat wel en niet goed werkt en om de impact van de aanpak te kunnen zien. Daarom willen we de huidige aanpak in 2026 en 2027 (of tot het maximale beschikbare budget besteed is) doorzetten en in die periode de gewenste beweging met werkgevers verder inzetten. Werkgevers gaan vanaf 2026 50% van de kosten van taallessen zelf bekostigen. Op deze manier zetten we een stap richting het einddoel dat we voor ogen hebben en zorgen we voor een realistische en warme overdracht. We hebben de verduurzaming van de aanpak besproken met werkgevers die het traject al volledig hebben doorlopen en we blijven ook de komende periode met werkgevers in gesprek.

Tot slot

We zijn trots op het nieuwe Regionaal Educatief Programma en op dat de WEB-regio Zuidoost-Brabant een van de pioniers is bij het aangaan van een nieuwe innovatieve samenwerking volwassenenonderwijs met Summa. We geloven erin dat we op deze manier meer inwoners in een kwetsbare positie kunnen bereiken en meer NT1'ers kunnen laten deelnemen aan het volwassenenonderwijs. Zo helpen we hen om zichzelf te ontwikkelen en zelfredzamer te worden in de maatschappij. Daar doen we het voor.

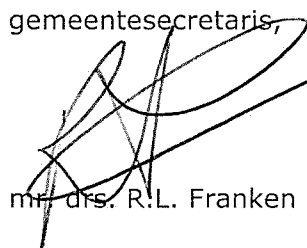
Bijlage:

Regionaal Educatief Programma 2026-2029

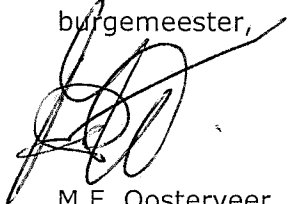
Met vriendelijke groet,

Burgemeester en wethouders van Waalre,

gemeentesecretaris,

mr. drs. R.L. Franken

burgemeester,

M.F. Oosterveer